

Binnen de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid hebben enkele fracties de behoefte enkele vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over de brief van 1 september 2014, waarbij aan de Kamer is aangeboden het ontwerpbesluit houdende regels met betrekking tot de werkzaamheden die het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen uitvoert om te beoordelen of een persoon in een beschutte werkomgeving mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft (Kamerstuk 33 161 nr. 192).

De voorzitter van de commissie,
Van der Burg

De adjunct-griffier van de commissie,
De Ruijter

Inhoudsopgave		
I	Vragen en opmerkingen vanuit de fracties	2
	Vragen van de leden van de VVD-fractie	2
	Vragen van de leden van de PvdA-fractie	2
	Vragen van de leden van de SP-fractie	3
	Vragen van de leden van de D66-fractie	5
II	Antwoord / Reactie van de Staatssecretaris	6

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben kennis genomen van het ontwerpbesluit advisering beschut werk. Zij hebben nog enkele vragen en opmerkingen bij dit ontwerp besluit.

De gemeente neemt een besluit over beschut werk en betreft daarbij het advies van het Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen (UWV). Van dit advies mag alleen afgeweken worden bij onzorgvuldige totstandkoming van het advies. De gemeente neemt vervolgens een besluit waartegen de betrokkene in bezwaar kan bij de gemeente. Is er in deze bezwaarprocedure ruimte om het advies van het UWV te betwisten of is dat niet mogelijk omdat de gemeente het advies van het UWV niet inhoudelijk mag beoordelen?

De leden van de VVD-fractie vragen zich af of er voldoende tegemoet wordt gekomen aan het recht van betrokkene om bezwaar aan te tekenen tegen een overheidsbesluit indien er in de bezwaar procedure geen ruimte is om het advies van het UWV te betwisten.

Vragen en opmerkingen van de leden van de PvdA-fractie

De leden van de PvdA-fractie hebben kennisgenomen van het Ontwerpbesluit advisering beschut werk. Zij hebben hierover enkele vragen.

De leden van de PvdA-fractie vragen of gemeenten groepen mensen met een bepaald kenmerk – bijvoorbeeld de hoogte van de loonwaarde – bij voorbaat mogen uitsluiten van (de beoordeling voor) de beschutte werkplekken? Kan een gemeente bijvoorbeeld beslissen om wel beschut werk aan te bieden aan inwoners met een loonwaarde van meer dan 30 procent en niet aan inwoners met een loonwaarde van minder dan 30 procent? Welke ruimte en beperkingen geeft de gemeentelijke verordening waarin de wijze van voorselectie is vastgelegd?

Deelt de Staatssecretaris de mening dat het wel of niet in aanmerking kunnen komen voor een beschutte werkplek niet alleen af zou mogen hangen van de loonwaarde van iemand. Maar dat voor iedereen met zodanige lichamelijke, verstandelijke of psychische beperkingen dat een beschutte werkomgeving nodig is, moet worden bekeken of er mogelijkheden zijn om een beschutte werkplek te organiseren?

De leden van de PvdA-fractie hechten zeer aan de bescherming van privacy, onder andere van medische gegevens. Kan de Staatssecretaris aangeven op welke manier de privacy zo veel mogelijk gerespecteerd kan worden, waarbij werkgevers wel de nodige informatie ontvangen voor een goede match? Mag iemand weigeren om het UWV inzage te geven in zijn of haar medisch dossier?

De leden van de PvdA-fractie hebben vragen over het oordeel van de VNG, dat stelt dat de beoordeling van het UWV een «marginale» toets op het voortraject van de gemeenten is, en dat alleen als er aanwijzingen zijn dat een gemeente in het voortraject haar werk niet goed heeft gedaan het UWV een volledige beoordeling zou moeten uitvoeren. Deelt de Staatssecretaris dit oordeel van de VNG?

Kan de Staatssecretaris aangegeven op welke manier voorkomen wordt dat gemeenten niet alle potentiële kandidaten voor beschut werk doorsturen naar het UWV voor een beoordeling? Waarom stelt de Staatssecretaris dat «het college in beginsel enkel personen voor beoordeling zal voordragen voor wie ook daadwerkelijk een beschutte werkplek beschikbaar is»? Op welke manier wordt geborgd dat (het budget voor) de 30.000 beschutte plekken er ook daadwerkelijk komen (komt)? Hoe wordt voorkomen dat gemeenten het budget voor de beschutte plekken gaan inzetten om meer kansrijke werklozen aan het werk te helpen? Is de Staatssecretaris bereid te monitoren of gemeenten de juiste mensen doorsturen naar het UWV en voldoende beschutte plekken gaan organiseren?

Is de Staatssecretaris bereid om samen met gemeenten een business-case te ontwikkelen voor beschut werk, vergelijkbaar met de aangekondigde business-caseontwikkeling met werkgevers over de 125.000 extra banen voor mensen met een arbeidsbeperking?

De leden van de PvdA-fractie zijn voorstander van zo veel mogelijk gecombineerde beoordelingen van arbeidsgehandicapten door het UWV. Daardoor hoeft de arbeidsgehandicapte niet meerdere keren door UWV gezien te worden voor bijvoorbeeld zowel een aanvraag Wajong 2015, een advies beschut werk als de beoordeling baangarantie. Op welke manier ondersteunt de Staatssecretaris deze integrale benadering?

Kan de Staatssecretaris aangeven of er wachtlijsten voor beschut werk kunnen ontstaan? Zijn er mensen die wachten op plaatsing op een beschutte werkplek en hierdoor tijdelijk een bijstandsuitkering ontvangen, vrijgesteld van de sollicitatie- en re-integratieverplichtingen? Hoe zit het in deze situatie met de partner- en vermogenstoets in de WWB?

In hoeverre verschillen de nieuwe beoordeling voor beschut werk en de huidige sw-indicatiestelling?

Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie

Om een goed beeld te krijgen van het aantal gemeenten waar een voorziening voor beschut werk wordt gerealiseerd, vragen de leden van de SP-fractie de Staatssecretaris om een overzicht van gemeenten te geven waar de gemeenteraad reeds een verordening voor beschut werk heeft vastgesteld. In welke gemeenten wordt een voorziening voor beschut werk gerealiseerd en waar heeft de gemeenteraad er voor gekozen om deze voorziening niet te realiseren? Kan de Staatssecretaris aangeven hoeveel gemeenten er naar verwachting voor kiezen om geen voorziening beschut werk te realiseren? Wat betekent dit volgens de Staatssecretaris voor de 30.000 beschutte werkplekken die zouden worden gerealiseerd? Welke verschillen kunnen ontstaan tussen gemeenten of mensen wel of geen beschutte werkplek krijgen? Hoe valt dit te rechtvaardigen?

Tijdens het debat over de participatiewet¹ gaf u aan dat als mensen een beschutte werkplek nodig hebben, ze deze ook daadwerkelijk moeten krijgen. Hoe verhoudt dit zich tot gemeenten die geen voorziening voor beschut werk realiseren? Op welke manier kan het kabinet garanderen dat mensen die gebaat zijn bij een beschutte werkplek, deze ook daadwerkelijk aangeboden krijgen?

¹ Handelingen Tweede Kamer 2013–2014 nummer 56, 19 februari 2014.

Kan de Staatssecretaris aangeven wie in aanmerking komt voor een beschutte werkplek en wie nadrukkelijk niet? Welke relatie bestaat er met de sw-bedrijven en de werkkamers? Kan het kabinet voorbeelden noemen van werkzaamheden zoals genoemd in Artikel 3, onderdeel 1, lid a en b? Bestaat er een terugkeergarantie voor mensen die uitstromen uit beschut werk? Wat zou volgens het kabinet een alternatief voor beschut werk kunnen zijn?

Welke zaken heeft het kabinet in overweging genomen bij het al dan niet in een dienstbetrekking laten werken van mensen. Wat verstaat het kabinet onder «aard en omvang van beschut werk»? Welke kaders gelden hiervoor voor gemeenten? Welke kaders gelden voor de doelgroep? Wanneer is men in staat om wel loonvormende arbeid te verrichten en wanneer niet? Wanneer kan dit in een beschutte werkomgeving en wanneer niet?

Waarom heeft de regering er voor gekozen om gemeenten te laten beoordelen of mensen in aanmerking komen door een beoordeling van het UWV? Welke extra uitvoeringskosten brengt dit met zich mee? Wat moeten gemeenten doen met een advies van het UWV dat de voorgedragen persoon geen arbeidsvermogen heeft? Wat gebeurt er met deze persoon? Zijn gemeenten verplicht om het advies van het UWV uit te voeren of kunnen zij een dergelijk advies naast zich neerleggen? Op basis waarvan wordt bepaald of een advies van het UWV zorgvuldig is? Welke criteria mag een gemeente hiervoor hanteren? Mogen gemeenten naar eigen inzicht bepalen of een advies voor beschut werk zorgvuldig is? Bent u het met de leden van de SP-fractie eens dat gemeenten op deze manier kunnen sturen op geen tot beperkte instroom in het beschut werk? Wat vindt u hiervan? Wanneer is er sprake van een onzorgvuldige totstandkoming van een advies van het UWV?

De leden van de SP-fractie vragen het kabinet welke mogelijkheden er zijn om in beroep te gaan wanneer een gemeente weigert om een voorselectie te maken van mensen die naar het UWV worden doorgestuurd voor een indicatie voor beschut werk. Welke maatregelen kunt u nemen wanneer een gemeente geen mensen doorstuurt naar het UWV voor een indicatie voor beschut werk.

Op welke wijze worden medische gegevens via de gemeente aan het UWV verstrekt? Kan het kabinet garanderen dat er geen oneigenlijke druk wordt uitgeoefend op deze (soms) kwetsbare doelgroep om hun medische gegevens te verstrekken? Op welke wijze wordt geregeld dat het verstrekken van medische gegevens altijd in overleg met de betrokken huisarts gebeurt? Waarom moet een gemeente alle relevante informatie aan het UWV overdragen? Waarom kunnen betrokkenen dit niet zelf doen?

De leden van de SP-fractie vragen het kabinet om aan te geven waar het bedrag van € 2 miljoen aan beoordelingskosten voor het UWV op is gebaseerd? Waarom wordt dit bedrag aan het gemeentefonds toegevoegd? Betekent dit dat dit bedrag ook aan andere zaken besteed kan worden? Waarom heeft het kabinet er niet voor gekozen om de kosten van de beoordeling van het UWV rechtstreeks vanuit het ministerie over te maken aan het UWV? Is de regering het met de leden van de SP-fractie eens dat dit de regeldruk bij gemeenten voor een deel zou wegnemen? Welke extra uitvoeringskosten zijn er wanneer de betaling aan het UWV via de 403 gemeenten loopt? Hoe groot acht u de kans dat gemeenten om financiële overwegingen besluiten om mensen niet te beoordelen door het UWV? Vindt u dit wenselijk?

Op welke wijze is er met de VNG en het UWV gesproken over de samenhang en samenloop van de beoordelingen? Wat is de stand van zaken hierin? Zijn er inmiddels afspraken gemaakt? Zo ja, welke? Zo nee, waarom (nog) niet? Heeft het UWV al afspraken gemaakt met de verschillende arbeidsmarktregio's over de samenhang tussen de beoordelingen? Met welke regio's zijn afspraken gemaakt en met welke nog niet?

Wat is de reactie van kabinet op de kritiek van de VNG dat het voor gemeenten moeilijk is om een goede business-case voor beschut werk te ontwikkelen. Kan de regering aangeven of ze het eens is met het standpunt van de VNG dat er te weinig geld is voor de ondersteuning? Zo ja, betekent dit dat er meer geld beschikbaar komt? Zo nee, hoe kunnen gemeenten, volgens het kabinet hun budget op een effectieve manier inzetten?

Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van het ontwerpbesluit advisering beschut werk. Deze leden hebben hierover enkele vragen.

De leden van de D66-fractie vragen of de gemeente bij het aanbieden van de voorziening beschut werk, mag afwijken van het advies van het UWV. Als het UWV adviseert dat een persoon in aanmerking komt voor beschut werk, kan de gemeente er dan alsnog voor kiezen om geen beschutte werkplek aan te bieden?

De leden van de D66-fractie vragen of de gemeente verplicht is om zich bij een aanvraag voor beschut werk te laten adviseren door het UWV.

De leden van de D66-fractie vragen in hoeverre de gemeentelijke verordeningen op basis van artikel 8a, eerste lid, onderdeel e, van de Participatiewet en het besluit advisering beschut werk kunnen conflicteren. Is het mogelijk dat de gemeentelijke verordening, waarin geregeld moet worden op welke wijze wordt bepaald welke personen in aanmerking komen voor de ambtshalve vaststelling voor beschut werk, strengere criteria stelt dan de beoordelingscriteria van het UWV? Als dat het geval is welke regelgeving is dan leidend?

De leden van de D66-fractie vragen of de Staatssecretaris de criteria in artikel 3, eerste lid nader kan toelichten. Op welke manier wordt het begrip «binnen redelijke grenzen» door het UWV geoperationaliseerd?

De leden van de D66-fractie vragen hoe veel een gemeente moet betalen voor een beoordeling door het UWV. Is het bedrag van € 2 miljoen structureel kostendekkend?

De leden van de D66-fractie lezen in de reactie van de VNG, dat het voor gemeenten moeilijk is om een goede business-case te ontwikkelen voor beschut werk. In hoeverre verwacht de Staatssecretaris dat de 30.000 plekken waarvan de regering in de Participatiewet uitging daadwerkelijk worden gerealiseerd?

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van het akkoord over de cao-gemeenten. Deze leden vragen wat in deze cao is afgesproken ten aanzien van de mensen die met een voorziening beschut werk aan het werk gaan.

De leden van de D66-fractie vragen wat er gebeurt wanneer een persoon in een beschutte werkplek zich zo ontwikkelt dat hij niet meer voldoet aan de criteria voor beschut werk zoals geformuleerd in het voorliggende conceptbesluit of in de gemeentelijke verordening. In hoeverre mag die

persoon gebruik blijven maken van de voorziening beschut werk, als hij ook bij een reguliere werkgever aan de slag kan? Hoe verhoudt zich dit tot de dienstbetrekking waarin beschut werk moet worden vormgegeven?

II Antwoord / Reactie van de Staatssecretaris

PM